

Prof. Dr. Phil. Gerlinda Šmausová

X. Vědecká dekonstrukce normativní heterosexuality (Foucault)

1. Sexuální dimorfismus a přirozená reprodukce lidského rodu
2. Otevřenost sexuálního pudu a výchova k heterosexuality
3. Normativní povaha heterosexuality
4. Heterosexuální vztahy a otázka společenské rovnosti mezi muži a ženami (Benjamin; Kitzinger; Schacht/Achinson)

Literatura: Sokolová, V. (2004): "A co děti ...": gay a lesbické rodičovství (in: abc feminismu Brno: Nesehnutí (str. 81-96

1. Dekonstrukce se dotkla citlivého bodu genderové diferenciaci v oblasti heterosexuálních vztahů, které jsou brány jako předpoklad přirozené reprodukce lidského rodu.

Pohlavní dimorfismus: reprodukční strategie rodu, při dvou rodičích se předává jen 50% genů z každé strany, - rekombinace genů v populaci, zvýšená šance na přežití, odolnost proti virům a parazitům.

I heterosexuální feministky se většinou aranžují se „svými“ muži v privátní sféře a svoji kritikou postihují především veřejný patriarchát.

V snaze zachovat rozdílnost tam, kde může být skutečně komplementární, se (nevědomky) dostávají na stranu zástupců přírodního základu nejen pohlaví, ale i genderu:

Gender musí být dvě (Landweehr).

Jak se budou vyvíjet vztahy mezi muži a ženami, jaký osud postihne heterosexuální samotnou? (Hollway).

2. Otevřenost, pudová neurčenost lidského sexuálního chování.

Bezprostředně srozumitelné spojení genitálií a rození bylo již dávno rozeznáno jako normativní konstrukce (Schelsky 1955).

Rozmnožování je výkon, který se uskutečňuje při naplňování jiných lidských potřeb, a to při hledání sociality a libida.

Libido samo není nikterak vázáno na objekt druhého pohlaví, naopak je tomu tak, že společnosti konstruuji heterosexualitu jako normu, aby se zvýšila šance rozmnožování.

Prokreativita není na trvalou heterosexuální orientaci odkázaná, lidé se rozmnožovali i bez znalosti reprodukčních zákonů a bez závazné sexuální orientace.

Proto zaveden pojem sociosexualita: zahrnuje všechny součásti lidské sexuality, smyslovost i něžnost, prožitky jak v anatomicky-fyzickém tak i v interpersonálním významu ve všech fázích lidského života.

3. Normativní povaha heterosexuality

Podle Foucaulta je heterosexuality společenským nasměrováním sexuálního pudu, který sám o sobě, bez učení a výchovného působení, by zůstal neřízený, otevřený, plastický, normativně vyjádřeno: „polymorfně-perverzní“.

Ve starověku se kladl důraz na **libido**, v moderní době na **objekt** sexuality.

Dnešní genderované, sexuálně uvědomělé, heterosexuální subjekty jsou produkty mocenského sexuálního diskursu v 19. století, kdy se tvořila uvědomělá, disciplinovaná střední vrstva.

Individua sama sebe transformovala k subjektům tím, že se začala chápat jako subjekty heterosexuality.

Normativní řízení a kontrola sexuality je zpravidla součástí mocenských praktik, včetně nadvlády mužů.

Heterosexuality se využívá jako erotizovaná hegemонická ideologie mužského panství - "heterosexual instrumentalism" podle SCHACHT, S.P a ACHISON, P.

Nové politiky 19. století šlo o rozmnožení obyvatelstva a jeho všeobecnou potenci, proto „biomoc“.

Biomoc vytvořila kulturní a sociální mužská a ženská těla a prohlásila heterosexuálnost za normu.

Sexuální diskurs byl přenesen z policie na medicínu, která se stala mocnou formou vědění a sociální kontroly.

Sexualita se stala zakázaným soukromým požitkem, tělesně nebezpečným výstřelkem, tajnou fantazií.

Biomoc kontroluje nejskrytější kouty gendered duše a těla.

Rozeznáný, prohlédnutý, skleněný člověk, jeho gendered duše, individualita, vědomí, svědomí, jednání je plodem tohoto analytického podchycování, ovládání a pozorování. (srov.. HIV, Aids)

Cílem zákazů není potlačení deviantní sexuality, ale aktivování zálib a choutek (libido) a moci.

Zákaz masturbace (autoerotiky) u dětí jako první krok k vytváření povolných individuí, ale také k vštěpování heterosexuální touhy.

Sexuální pud se „socializuje“ a od autoerotiky se nasměřovává na „druhého“.

4. Heterosexuální vztahy a otázka společenské rovnosti mezi muži a ženami

(Benjamin; Kitzinger; Schacht/Achinson; Lacan; Benjamin)

Posledním poutem genderovanosti je heterosexuální touha, která předpokládá jinakost objektu.

Foucault: moc sexualitu obsazuje,

Hollway: moc sama sebe erotizuje: vybavila sexuální orgány sociální a erotickou signifikací, heterosexuality se využívá jako erotizovaná hegemonická ideologie mužského panství.

Lacan: heterosexuální touha je sama od sebe příznivá pro otcovskou moc.

Přesto se nemusí se překonávat heterosexuality jako taková, ale jen její hierarchická, mocenská struktura.

Hlubinná psychologie odhaluje, že rovné vztahy mezi muži a ženami jsou možné, protože autonomie individua není daná jen společenskými vztahy, ale hlavně stupněm odloučení člověka od prvního objektu, matky.

Mocenská převaha mužů nad ženami ve veřejné sféře je často subjektivně kompenzována mocenskou psychickou převahou žen nad muži v soukromé sféře.

